

Aprendre a escriure a partir de textos literaris

Activitat 1. La selecció dels textos literaris

Aquesta activitat té com a objectius:

- Captar la importància d'una elecció adequada per atreure l'interès dels alumnes i així obtenir uns bons resultats pedagògics.
- Descriure els elements bàsics a tenir en compte per triar els textos destinats als alumnes del centre.

Quines qüestions tindrem en compte de cara a la selecció de textos?

- que els temes siguin adequats als interessos dels alumnes
- que els textos siguin ben escrits, atractius, clars
- que l'extensió del text escollit -capítol, seqüència, escena, poema- permeti destinar-hi un temps adequat al de les sessions
- que la selecció tingui en compte la varietat de gèneres literaris

Orientacions de treball

1. Activitat en petit grup

Lectura i comentari, per parelles, d'opinions diverses sobre les característiques que hauria de tenir una selecció de textos per ser efectiva.

a) La selecció de textos adreçada a complir la funció d'atendre els hàbits lectors de la població escolaritzada ha de tenir en compte el bagatge lector personal dels joves per construir ponts, per establir itineraris de progrés i per captar els nois i les noies que no llegeixen literatura fora de l'escola. Ara bé, que la base de programació sigui el lector no vol dir que s'hagi de plagiar el que els joves llegeixen, sinó que els mediadors ho han de conèixer i analitzar des de la perspectiva d'estirar i de tenir en compte les necessitats bàsiques dels lectors. Els docents...han de fer front al repte d'oferir textos per a un ampli ventall de tipus de lectors, provinents de contextos on l'escrit té un protagonisme molt variat. Amb aquesta realitat al davant, la selecció de textos escolars es mou entre dos riscos: el de provocar l'estancament del lector i el de crear un distanciament excessiu entre les habilitats lectores prèvies i el que se'ls proposa de llegir a l'institut. L'estancament pot ser produït pel fet de seleccionar textos massa similars als que ells estan acostumats a llegir, de manera que no s'amplia la seva experiència, o bé per seleccionar textos poc densos que simplifiquen les experiències literàries. (...) A l'altre extrem, els textos massa distanciats de les seves experiències porten a la incomprensió

i per tant a la desmotivació lectora. **Mireia Manresa: L'univers lector adolescent, Rosa Sensat, 2013**

b) L'impacte de la pràctica educativa dirigida a estendre els hàbits de lectura es reflecteix principalment, com han mostrat la majoria de recerques, en les habilitats de comprensió lectora i en la freqüència de la lectura. Ara bé, el fet d'augmentar el contacte continuat amb els textos literaris i l'aproximació a textos diferents dels que proposa el circuit juvenil extraescolar provoca conseqüències que van més enllà de l'adquisició d'un hàbit i que són una base a tenir en compte per a la formació literària dels estudiants” **Mireia Manresa: L'univers lector adolescent Rosa Sensat, Referents, 4, 2013**

c) Estoy reclamando unos contenidos a la altura de los tiempos, pensados en función de los chicos y chicas reales que tenemos en las aulas y del mundo que soñamos para ellos, para todos ellos. (...) mientras las pizarras de las clases de lengua de la secundaria obligatoria continúen llenándose, por prescripción ineludible (o por inercias nunca puestas en cuestión), de fonemas y morfemas, de sintagmas y sinalefas, no nos lamentemos luego de que mil y un informes PISA constaten que nuestros adolescentes no saben leer: es que no les estamos enseñando a leer, es que no nos queda tiempo para hacerlo. (Bueno, sí, pero aventurándonos siempre por las costuras de la ley y exponiéndonos no pocas veces a la incomprensión y a la crítica de quienes nos recuerdan, un día tras otro, que al fin y al cabo las pruebas de acceso a la universidad examinarán de los valores del “se”, con lo que “nuestros” alumnos saldrán gravemente perjudicados. Los “suyos”, claro, saldrán airosos, pero de lo que no quedará constancia será de la canidad de chicos y chicas que han ido quedándose excluidos del sistema cuando entre tanto complemento y suplemento jamás conseguían aprender a leer y escribir mejor). **Guadalupe Jover “¿Y qué vamos a enseñar en secundaria?” El País, 26/06/2006**

2. Activitat en petit grup

Triar, entre les cites de més amunt, unes quantes idees convincents, que considereu que us puguin ser útils al centre per a la selecció de textos. Escriure-les.

Cal guardar aquestes idees a la carpeta de formació.

Document per a la carpeta de formació

 Cites

3. Activitat en petit grup

Selecioneu un text que proposaríeu a l'aula i justifiqueu la tria d'acord amb els criteris que abans heu assolit.

Feu la revisió dels criteris. N'hi ha algun que no us serveixi? N'hi afegiríeu algun altre?

ORIENTACIONS

Les opinions sobre la selecció de textos encaminen a valorar la importància d'una bona tria de cara a proposar un fragment literari als alumnes. La tria se sustenta en uns quants criteris que poden orientar.

Seria adequat que cada text fos llegit en grups de dos o tres professors, de diferents nivells o llengües, perquè n'extreguin la idea o les idees útils per a la selecció de textos literaris.